

Archiwum Akt Nowych, zespół: Konsulat RP w Kwidzynie, jedn. Niemcy. Prusy Wschodnie i Pomorze Szczecińskie - sytuacja wewnętrzna (raporty polityczne konsulatów polskich w Kwidzynie, Królewcu, Olsztynie i w Szczecinie), sygn. 478/2, k. 61 - 63.

INSTYTUT PÓŁNOCNY

im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie

ARCHIWUM
PAŃSTWOWE
W OLSZTYNIE

Konsulat
Rzeczypospolitej Polskiej
w Kwidzynie.

27. kwietnia 1936.

3 tjn/1

raportu politycznego Nr.1

Do

T a j n e !

Ambasady R. P.

w B e r l i n i e

Rozdzielnik:

N.S.Z. P.II.
" S.II.

Miesiąc kwiecień upłynął pod znakiem bardzo wyjątkowej propagandy na rzecz wstępowania młodzieży do H.J. i B.D.M. Pomimo silnej akcji prowadzonej zarówno przez władze administracyjne i nauczycielskie jak też przez wszystkie organizacje partyjne, wyniki są niewspółmierne skromne, a prawie żadne w miejscowościach zamieszkałych przez katolików. W Malborku zgłosiło się 231 chłopców i 200 dziewczyn, w Elblągu 400 dziewczyn, ilość chłopców narazie nieznana. W Sztumie tylko 28 chłopców, w mniejszych miejscowościach tego powiatu prawie żadnego nie było wyniku. Do abstynencji młodzieży katolickiej przyczynił się niewątpliwie odezwytany w początku kwietnia z ambon list pasterski, polecający rodzicom tylko w tym wypadku zgłaszania dzieci do organizacji młodzieżowej, o ile uzyskają one pewność, że dzieci te "będą wychowywane w tych organizacjach w dotychczasowym duchu katolickim

Z prasy tutejszego okręgu tylko sztumski na dziennik zamieścił enuncjację tę ostrą odpowiedź podaną zresztą w sposób anonimowy, a nadesłaną przez kierownictwo młodzieży młodszej w Malborku. Niesły-

chaną jest rzeczą - twierdzi autor artykułu - ażeby istniały jeszcze obecnie koła występujące przeciwko polityce "wodza", który waraźnie się przecież wypowiedział za wstępowaniem młodzieży do organizacji H.J. i B.D.M. Niech się lepiej koła te nie zajmują rzeczami, które do nich nie należą, a najlepszą odpowiedzią społeczeństwa będzie tłumne zgłaszanie dzieci do organizacji.

W związku z przebudową dawnego zamku krzyżackiego w Kwidzynie na szkołę dla wyższych kierowników H.J., o czym Konsulat w raporcie z dnia 28.3.br. nr. 9/6/1 donosił, opracowane są obecnie bardzo obszerne plany przebudowy centrum miasta w ten sposób, że zamek razem z tunelem mają się stać głównym ośrodkiem miasta i odzyskać w ten sposób charakter, jaki dawniej w czasach historycznych posiadał. Ma więc być zburzonych kilka domów znajdujących się na stoku góry zamkowej, a na ich miejsce od zamku do rzeki Rogat powstanie wielki park z placami sportowymi, alejami itd. Przebudowany, a raczej rozszerzony ma zostać w przyszłości także zamek w Malborku, w którym jako "Zakonnym Zamku Wschodu" odbywać się będzie pokroczny kurs studiów nad problemami niemieckiego wschodu dla absolwentów trzyletniej szkoły dla przywódców partji, które mieszczą się w trzech świeżo otwartych zamkach zakonnych. Obydwa więc zamki w Malborku i Kwidzynie mają się stać nowożytnymi zamkami zakonnymi na wschodzie.

W pierwszych dniach kwietnia przebywał w Sztumie kierownik gdańskiego okręgu Förster, który wygłosił przemówienie do 1500 chłopców gdańskich należących do "Jungvolku" i przebywających w Sztumie w trzydniowym obozie namiotowym, przed

udaniem się w wielką podróż po Niemczech. W przemówieniu tem
 żądał od młodzieży, ażeby podczas swego pobytu w Niemczech da-
 za ona tam świadectwo, jak ciężką jest walka o niemieckość
 Gdańska, siłą odłączoną od Rzeszy w tym celu, ażeby w przysz-
 łości już się z państwem tym połączyć nie mogło. Po powrocie
 swoim do Gdańska, młodzież winna propagować ideę narodowo-so-
 cjalistyczną, gdyż istnieją jeszcze w Gdańsku partje, które w
 całych Niemczech już nie do powiedzenia nie mają, przez co dą-
 żyć ona będzie do jednolitego nastawienia całej młodzieży nie-
 mieckiej w Gdańsku.

Po wyjeździe z dniem 1. kwietnia dotychczasowego
 Prezydenta Rejencji Buddinga, stanowisko to dotychczas nie zos-
 tało jeszcze obsadzone, a Rejencją kieruje narazie wiceprezydent
 Dr. Hoffmann. Tutejsze koła miarodajne oczekują, że Prezydentem
 mianowany zostanie ktoś z Berlina.

Kierownik Konsulatu

Edward Czyżewski

/E. Czyżewski/ Wicekonsul

ARCHIWUM
 PAŃSTWOWE
 W OLSZTYNIE